SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1845

av Erik Ottoson m.fl. (M)

Utökad jakt på säl och handel med sälprodukter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en utökad jakt på säl i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör driva frågan att få ett handelstillstånd i EU för handel med sälprodukter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Gråsäl, vikare och knubbsäl finns i svenska vatten; gråsälen i Östersjön, vikaren i Bottenviken och knubbsälen vid västkusten. Tidigare jaktförbud och skydd har bidragit till att sälstammarna vuxit kraftigt under senare decennier. Ökningen har också medfört problem för fisket. I bland annat Stockholms skärgård beskriver yrkes- och fritidsfiskare förstörda redskap och mindre fångster. Det småskaliga kustfisket, med sin betydelse för både försörjning och skärgårdskultur, riskerar att trängas undan. Sälens predation belastar dessutom redan utsatta fiskbestånd, däribland sill, torsk och lax som historiskt har varit viktiga i skärgården.

Ansvaret för sälförvaltningen delas av Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten. Sedan 2022 kan Naturvårdsverket besluta om licensjakt på grå- och knubbsäl samt skyddsjakt på alla tre arterna. För säsongen 2026–2027 finns kvotbeslut

för licensjakt på gråsäl. För knubbsäl har verket beslutat om skyddsjakt på 200 djur, medan varken knubbsäl eller vikare omfattas av någon pågående licensjakt.

Den 20 augusti 2026 beslutade regeringen om större möjligheter till skyddsjakt på säl från den 1 juli 2027. Då införs en bestämmelse om jakt året runt i sötvattensområden. Underlaget kommer från Naturvårdsverket och länsstyrelserna inom uppdraget om säl och skarv. Det är en välkommen förändring men inte tillräckligt. Längs Sveriges kuster har säljakt länge hört till nyttjandet av havets resurser, inte minst i Stockholms skärgård. En utökad, kontrollerad jakt kan åter göra sälen till en resurs och bidra till ett hållbart bruk av marina tillgångar. Trots riksdagens avslag i 2025/26:MJU10 bör regeringen därför fortsatt överväga en utökad säljakt för fiskets, havsmiljöns och en balanserad viltförvaltnings skull.

En utökad jakt förutsätter att det som tas till vara från jakten också kan användas. EU:s handelsförbud innebär sedan 2015 att produkter från svensk säljakt inte får säljas. Undantag finns för vissa inuitsamhällen och ursprungsbefolkningar, men inte för svenska säljägare. Varken kött för konsumtion eller skinn för vidare tillverkning kan därför avyttras från den svenska jakten.

Förbudet försvårar tillvaratagandet av de sälar som fälls och kan leda till att kropparna lämnas. En jakt där djuret inte tas till vara är varken etiskt försvarbar eller förenlig med god viltvård.

Sälens skinn, päls, kött och fett har tidigare haft ett värde i handeln. Dessa resurser bör kunna användas också i dag. Det gäller även säloljan, som historiskt har brukats för att impregnera läder och numera används i omega 3-kapslar, men som inte heller får säljas.

Riksdagens beslut 2019 öppnade för licensjakt på säl. I mars 2026 fattade Naturvårdsverket beslut om en kvot på 1 350 gråsälar för jaktsäsongen 2026–2027. Att samtidigt hindra försäljning av allt som kan tas till vara från jakten innebär ett betydande resursslöseri och är svårt att försvara etiskt.

Sverige bör alltså driva frågan om ett EU-tillstånd för handel med sälprodukter. Det skulle göra det möjligt att bättre ta vara på jakten, låta fler få tillgång till sälkött och minska slöseriet med användbara resurser.

Erik Ottoson (M)

Maria Stockhaus (M)

Alexandra Anstrell (M)

Ida Drougge (M)

Joanna Lewerentz (M)

Lotta Högström (M)

Josefin Malmqvist (M)

Adam Reuterskiöld (M)